

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

H Ante O

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

scribitur latitudo cōmensurat. Longitudo proposita eadem esse videt. Terra frumētū vini olei auri gemmarū metallozūq; feraz. Et qua etiā bellicosissimi equi procreant. Refert Var. in hispaniis equas ex vento cōcipere: q; cursu tam veloces exstant: vt merito ex venis concepti equi ferant. Sunt qui hispaniā diuidāt in vltiorē: s. et ceteriorē. Ceterior: eadē Taracōnensis ad pyreneā vsq; iuga protendit. Vltior: in duas per longitudinem prouincias diuidit hoc est bethicā lusitaniam. Alii dicūt hispaniam sex habere prouincias Taracōnensem: Larchaginēsem: Lusitaniam: Balthiam: Bethicā: et Tingitanam. In ea quattuor magna flumina sunt. Betyus: Diueus: Iberus: et Tagus qui gurū trahit. Hęc regio primo Iberia ab Ibero fluuio. Postea ab hispano atlantia fratre hispania. Vltimo ab hispani q; hodie Sibilis dicitur hispania dicta est. Ab hispania hispanus et hispaniensis sunt: sicut a Sicilia siculus et siciliensis. a Roma romanus et romanensis. a Sardis sardus et sardinensis. a Lozintho cozinthus et cozinthinensis. Sed hispanus dicitur qui in hispania natus est: hispaniensis qui alibi ortus: in hispania versatur: hoc est qui licet in hispania sit: non tamen ex hispania est. Unde hispanienses vocant negotiatores qui in hispania negotiatur. Lini. Exercitus hispanienses appellat romanos qui erant in hispania cum prioribus. Plin. lib. iiii. Cesar hispaniensis triūpho cōiū et salernum dedit: cū in hispania bellū aduersus romanos non hispanos gesserit.

Hispidus penult. cor. fetosus horridus. Cingl. Cui laterū tenuis hispidā nanti frons hominē sferit. Hister hetrusco vocabulo ludio vocabatur. Unde histeriōes artifices q; ludiones psonati in scena comedias tragediasq; voce et corporis gestu agunt Eustachius in Dionysio lybico. αρχηται δε εκκελτωρ pper δε λια πασησ ευρωπης και ο αυλοσ περ υλασ το μου του τριουτορει et Stephanus hispanius multa.

Histriones ab histria regione ex qua primum venisse: indeq; nomē sortitos esse asserit. Cui refraganē Linius. Caleriusq; scribentes nomen histrionibus fuisse inditū q; hister tuscō sbo Ludio vocabat.

Histricus a. um. penult. cor. quod ex histria est: sicut et histrio. Plaut. in pe. Pro imperio histrico. Idē imperato: histric' histrio. Hinc formauit diminutiū. Hiero. ptra rusi. Si histricule et liuidē mētis hoies a me submoueo: et ad vñū spiritū cuncta iacula dirigo qui vulnera sua parit in multis.

Histrionicus a. um. qd est histrionis: seu qd ad histriōnem ptingit: vt ars histrionica.

Histrionicus. penult. cor. aial ex verina eoz genere: sicut docet Plin. lib. ii. Calphur. Genit et hirsuta spino: sfo: histricē barba. Habet tergus spinis hispidū q; senta cute plerūq; laxatas volūtaria iaculatioe iacit.

Historia: latine narratio: ad ιστορειν quod spectare vel cognoscere significat. Hinc in dictione annales.

Ante O

Hoc qñq; p bic ponit. Lic. in Ter. Et si hoc nescio qd est nugatorē sciebā. i. hñc Ter. in pbor. Hoc nihil est. Phedria licet. i. hic. Qñq; pro huc. Cingl. lib. iiii. Hoc tunc omnipotēs celo demittit ab alto.

Hododocus: iaro et viarum obfessor: ab οδοσ quādo viam significat οδο δλοκος δεχομαι τολ αμβαρω.

Hodoporus viator. Hodoporicū: liber aliq; iter describit. Hiero. in vita Daule. Hoc et itinerariū dicit.

Hologra phā pe. cor. totū scriptū. Testamentū quod totū testator manu scriptū est. Hier. ptra rus. Que

epistola holographa tenet ab us ad qñs plata est. Holocaustū proprie hostia que detracta exis integra arg imponebatur quasi ολοκαυστω: id est totum combustum: aut totū igne absumptum. Causis etiā incenso holon totum. Dicit et holocaustoma atis. Grece ολοκαυστωμα et holocaustomatū pro sacrificio. Scribit Iosephus lib. iiii. anti. Quādo tota victima q; immolatur incenditur: id sacrificiū nomen holocaustomatō habet.

Hololampus: totus flammēus. Holopachium: integer cubitus. Grece ολοπαχιον Holofachion: vndiq; quassatum.

Holothyon herba que dicitur tota ossa: cum tamen careat omni duricia.

Holoserica penul. cor. tota serica: vt vestis holoserica apud Lampidiū q; a serica et subserica distinguitur.

Holor: quod quidam a greco deducunt: quasi ολος ωραιος hoc est totus candidus: aut est alba: anse re maior vocem arguta habens. Hanc cygnū dicunt greci. Hinc Holonius a. um. pe. p. Unde vox holorina. De holoribus. Cingl. Sed argutos interstrepere anser holorēs. Quid. Ad vasa Deandri p cinit albus holor: scribitur etiā sine h.

Homerus penul. pro. nomē poetę greci excellētissimū: qui fuit ante Romā conditā annis circiter centū. lx. vt Coz. nepos in libris chronicozum tradit. Hic fuit cecus: et ob id Homeri nomē sortitus est cum prius Delesigenes diceret. Cumei nāq; et Iones captos oculis homeros appellat: q; homeris. i. itineris ducibus egeant. Hinc cecutiens meonius nuncupat a Bartiano. li. de nup. philologie cecutiens meonū sua uillogia senecus. Detrarcha in buc. Cecūq; senem sed multa vidētē. Ab hoc homeri de familia apud cios illustris fuit vt inquit Hyllanicus.

Homeromastix: dicitur homeri flagellum cognomen: tum quo colius quidā homeri oblocutus: cognominatus est qui scripta sua cōtra Iliadē et Odyseam homeri cōparata in alexandriam venies Ptolemeo regi obtulit. Sic Cingl. mastix virgiliū emulus.

Mastix em latine flagellum dicitur. Unde Comick verberones mastigias identidē appellat. Quod plene nomen omnibus detractoribus accommodatum est. Plin. Et obiter caueam istos homeromasticas. Ita enim carptores suos nominat. Et omnes obtretractores Mastices dicitur: addito nomie eius cui obloquuntur: vt Ciceromastix.

Homelia grece ομλια dicit potest colloquium: vel sermo ad populū ομλια sermo cinor: colloquoz cōuerfor. Et bz pe. cor. Hiero. ad heradiū. Quā sup plere cupimus ea q; ab origine operata sunt: sicut in homeliis vel oratiōculis in genesim exordū fecimus.

Homeliaticus a. um. Idem ibi. Quē laborem idcirco suscipim' ne pulsate questionēs et relicte qd homeliatico dicendū genere ab illo sepe fieri assollet latino lectori fastidiū generarent.

Homo trium literarū appellatur fur.

Homicida penultima pro. qui hominē necat. Homicidum hominis necatio.

Homos grece ομοσ latine simul vel similiter dicit.

Homopatbes: simul patiens.

Homogenes penul. cor. consanguineus eiusdem generis. vnde et Homogenium.

Homogalactos collactaneus.

Homogastrios: vterinus: eadē matre natus. Homopatrios eodem patre natus.

Homographia equalis vel sillis scriptura vel pictura.

Homoglossus eiusdem lingue.

Homotechnos eiusdem artis.

Homotopus: eiusdem mortis.

Homophylus penul. cor. eiusdem generis et tribus.

Homophonus penul. p. grece o. u. d. p. o. s. concors
eiusdem lingue.

Homologia: confessio pactum assensus.
Homonymon penulti. cor. eiusdem nominis: vt inquit
Aug. Quod sit cu res quide plures comune nomen
accipiunt: interpretatione do eiusde rei seperantur.
vt homo pictus z verus. In hoc nomen ide nomen
est. Sz si ad diffinitione vel ad interpretatione hois
redeas inueniunt ista disparia. Luz em dixeris veru
hominu aial esse qd risum capiatet viin rationis ad/
mittat cu de picto ide no possit dicere necessario in/
ueniuntur disparia. Regulariter aut accipere debe
mus omne nomen licet ppriu qd possit esse comune
cum ceteris homonymon vocari: vt Licero no vnus
sed plures. Synonyma sunt res que et nomine z sui
interpretatione iunguntur vt animal: id enim de ho/
mine z de equo z de fera z de auib? dici potest. Ani/
mal e quod cibum capiat qd mortale sit: quod sensu
mouetur. Polyonyma sunt cu multa nomina vna
rem significat: necq; vlla differentia nominu redditur
ratio: vt ensis mucro qd gladius. Hec est cur vna rem
tot significet nec discerni nec diffiniri pot. Hetero/
nyma a multis equo nobus res singulas tenent ve/
rum in his habet ratione diuersitas nominu: vt ho/
mo terrenus mortalis: homo ab humanitate: terre/
nus a terra in qua cu cta gignunt. Mortalis a neces/
sitate mortis. Diuiduntur aut homonyma in duas
partes. Aut em sunt forntu: aut hominu voluntate.
Fortuitu sunt cum quodam casu simile quis alteri
nomen accepit. Voluntate cum similitudo nominis
ex industria imponentis affigitur.

Homonea proprium mulieris: quo significatur con/
cordia. De qua erat epigramma. Tu qui secura pro/
cedis mente parū per Siste gradum queso: verbacq;
pauca lege. Illa ego que clar fueram plata puellis.
Hoc homonea breui condita sum tumulo. Qui for/
ma Paphie charites tribuere decorem. Quā pallas
cunctis artibus erudit. Non dū hisdenos etas mea
viderat annos. Inicere manus inuida fata mihi.
Nec pro me quero: hoc morte est mihi tristior ipa.
Demo: achimeti piugis ille mei. Sic tibi terra le/
uis mulier dignissima vita. Quę tuis olim p̄ue/
re bonis. Si pensare animas sinerent crudelia fata.
Et posset redimi morte aliena salus. Quantula cuq;
meę debentur tempora vite. Pensarem pro te chara
homonea libens. Et nunc quod possum fugiam lu/
cemq; deosq;: Et te matura p̄ tyga morte sequar.
Darce tuam coniunq; fieri quasare iuuentā. Fataq;
merendo sollicitare mea. Nil possunt lachryme: nec
possunt fata moueri. Quimus hic oēs epit? vnus h.
Darce ta nō vnaq; silem experire dolore. Et saueat
voz? numina cūcta tuis. Quodq; mihi eripuit mors
immatura iuete. Id tibi victuro prozoget vterius.

Homeosis tropus qui similitudo interpretatur cum
ex similitudine alicuius cogniti deuenimus in simili
tudine incogniti. Huius tres sunt species: Icon: Pa/
rabola: et Paradigma.

Homeoproton: similitum casuum: vel vt inquit Luce.
similiter cadens o. u. d. p. o. s. similiter r. a. o. s. casus
Quod sit cum diuersę dictiones in similes casus ex/
eant. Dicit et homeoproton quasi similitū casuum vt
similiter cadens. Est em oratio vno similitū casu cō/
pacta: vt apud Sal. Darimis ducib? fortibus stre/
mitib? ministris. Eunius. Serentes flentes lachry/
mantes et miserantes.

Homeoteleuton et homoteleuton. Similiter desinēte
τελεωσιν finitum teleo finio. Figura cum plura ver/
ba in eandem vocem finiunt: vt abū: dī: cessit: euast:
erupt.

Homouosus: cōsubstantialis: ab ο. u. d. p. o. s. et ο. u. o. i. x. que

significat essentia. Tñ latini doctores theologi ho/
mouoson dicit christū q sit vnus cū patre subitāte.

Homomeria similitudo partū. Lucr. Hinc z anaxa/
gorz scrutemur homomeriā. fit ab homios. i. filis.

Homopsychus penul. cor. vnanimus.

Homoleu: pilei genus quo veteres utebantur.

Holus alias Domelus. pe. cor. mons thellalie.

Honor et honos in nominatio: et aspirat fm Apul.
vt differat ab Onosasin? Dicit? honos ab honesto
onere vt inquit Tar. Et honestus q vnus sustineat
reipu. Ex quibus verbis constat honos et honestus
aspirationem exigere: cum tamen eruditiorum vsus
hodie non aspiret. Est autem honor: reuerentia quā
alicui exhibemus in virtutis testimonium. Aliquam
do etiā dicitur dignitas. Luce. lib. j. ad Ces. iuni. Tu
cum ea que es e tenatu summo cum honore consecu/
tus. Et honor administratio magistratus. Unde cō/
sulatus z pretura honores dicunt: et ius honorariū
ius proz habet. Reliqui cū magistrat? largo modo
honores dicuntur: et cursus honozū gradus dicitur
cum honoz honozū succedit: vt edilitati p̄tura: consu/
latu censura. Aliquando accipitur honoz p pulchri/
tudine. Virg. lib. j. Et leros oculis afflarat honores.
Et alibi. Frigidus z vltius aequo decussit honorem.
Aliquando pro cultura obseruantiaq; Idem lib. vj.
Semper honore meo temp celebrabere donis. Ali/
quando pro pudicitia. Idē. Et rapit ganymedis ho/
nores. Aliquādo pro hostia: vt Heritos artis impo/
ner honores. Aliquādo p premio: vt apud eundē.
Ipsis scipue ductoribus addit honores. Aliquādo
pro sepultura: vt Lermi tibi mellos et mortis hono/
re carctes. Aliquādo pro amore. Idem. Perli quis
amate tangit honos animū.

Honor: p̄fandus est: z honozē p̄fari cum dicimus est
loqui cū reuerentia eius qui audit. Quod fieri solet
cū est locutio de aliqua re turpi.

Honorarius a. um. quod ad honorem p̄tinet: vt Jus
honorarium. i. prozium ab honore prozū. Honora/
rius arbiter dicit que honoz? causa vtraq; pars sum/
mū facit sue cause et controuerse iudicē. Luce. lib. v.
tul. Quozū controuersia solebat tanq; honorarius
arbiter iudicare Carneades: et ludi honorarij quos
antiqui liberalia dicebat: vt inquit Fest. Dicit hono/
rarij ab honore videlicet eozū qui munera ea populo
edebant. Honorarij quoq; idem fere est quod mu/
nus premij cuiusdā loco datū: vt est apud Tiplianū
et Jurisperitos.

Honoraria: ludi qui a romanis fiebat in honore liberi
patris: qui z liberaria dicebant.

Honorus a. um. quod cū honore est. Tñ Inhonorus
sine honore. Am̄. lib. j. offi. Loculos pecuniarū q̄s
pauperib? erogabat cōmissos habebat: ne videretur
quasi inhonorus: aut q̄s egenus dñm prodidisset.

Honoro as. pe. pro. honore afficio. Unde honoratus
qui in honore habet. Luce. lib. j. offi. Dicendū ē etiā
quale hois honorati z principis domum placet esse
huius cōposita sunt Erhonoroz z Inhonoroz q̄ sunt
significatiōis contrarie suo simplici. Leo. pap. Dic
est q̄ in Abel occisus est: in David p̄secut? et in pro/
phetis erhonoratus. i. sine honore habit? vitpera/
tūq;. Et in Euange. Vos autē inhonorati estis me.

Honorificus a. um. quod honore confert. Luce. c. lio.
Honorificus in me cōsul fuit z tuauis amicus. Die/
ronymus. Scedule quas ministris honorifica me affe/
cere contumelia: sic ingenium predicatōes vt fidei tol/
lerent veritatem.

Honorifico as. honore facio. Laet. lib. vij. Et adoret
z honorificent regem magnū.

Honorificentia e. ab honorificus sit. Unde et honozū

risētissimus. Cicero. Aulo. Caeli. In quo admirari
soleo grauitatē et iusticiā et sapientiā Celsarishunq̄
nisi honorificentissime Pompeiū appellat.

Honorabile: qd̄ est honore dignū.

Honestū: est qd̄ virtutē p̄bitatēq̄ significat quo cauef
ne quid indecore effeminate libidinosē turpiter fiat:
cogitetur. Juue. Participē qui te secreti fecit ho
nesti. Sal. Calūnia paucoꝝ q̄bus omnia honesta atq̄
inbonesta vendere mos erat. Et honestus dicit̄ ho
norat̄ qui bonus reip. sustinet. Itē pulcher. Teren.
in Eu. Ducit secū vnā virginē dono huic/pape facie
honestā. Sic inbonestus turpis. Idē in eadē. Illum
ne o sacro inbonestū sentē mulierē?

Honestissim⁹ valde honorabilis. Luce. Lentulo. Post
tuū decessum is dies nobis honestissim⁹ fuit in sena
tu. i. habebat in magno honore.

Honestas et honestudo accipiunt̄ pro ipsa virtute.

Honesto as. sepe vel q̄ sit p̄tine honore honorifico ve.
Sal. Sed q̄ indignos boies honore honestatos vi
debā. Diuus cōposita sunt Lohonesto: qd̄ est simul
vel omnes honesto. Luce. Buro. Quos cohonestat̄
in p̄misq̄ me si resp. municipi tuo studio diligētia
bene administrata erit. De honesto: qd̄ est contrariū
suo simplici. Aug. lib. v. cō. Quid nocuerit tibi: aut
in quo imperiū tuū dehonestaerūt.

Hopisthographi penul. cor. sed vertedo o tenuē in af
piratam nam sine b. scribi debet: nō specie libellari:
sed voluminis: habiles roqueri a tergo vident̄ ap
pellati: quoniam vtraq̄ pagina scripti essent aduersa
et auersa minutis litteris et litteris pleni. A q̄ fortasse
litterarios Aufonius poeta eos dixerit. Plī. Juni
or. Electorūq̄ cōmētarios. et. mibi reliquit opistho
graphos. Alii accipiūt opisthographū. p̄ eo quod ita
scriptū est vt legi postea nō possit nisi libraris descri
bendū mandet. Alii p̄ charta delenti siue palimpse
sto posse capi existimant quia Apta. de bonorū sm
tabulas possessione differens. Abare inquit appella
tio etiā ad nouā chartā referet: et ad delentiā. Pro
inde si in hopisthographo quis testatus sit hinc peti
poret bonorū possessio.

Hopisthocome. pe. cor. dicebant Euboici qui comā
p̄ terga sulam alerent: sicut Arocrome tbaaces qui
antrias in fronte multibziter dimitterent.

Hopisthopylaces vocabant̄ qui in preliis terga cu
rodiebant.

Hopisthocrepides: penultima correpta calciamentū
quoddam fegmineum.

Hopisthoreus dicit̄ cum caput scapulis annectitur.

Hora tempus significat. i. quācunq̄ eternitatis partē
siue annū: siue diurnū: siue nocturnū spatium signi
ficat. Hinc quattuor anni tempora hoc est hyems:
ver: estas: et autumnus: siue deq̄ que quattuor anni
temporibus p̄sunt: vt Domero placet aule hore di
cuntur plurali numero. Item partes ipse in quas
distinctus est dies hore vocatur. De principio duo
decim fuere. Dicta hora ab ωρο τ quo verbo vna
significatur. Fertur etiā quodā tēpore vermes Tri
megillus cui esset in egypto sacrum quoddā animal
Serapi dicatum q̄ in toto die duodecies vnā fecit
feri pari semper interposito tēpore per. xii. horas die
diuidi debere conicit. Postea in. xiiii. horas dies
diuisus est. Vel dicta est hora αρο του ορι seu qd̄
est terminare. Nam exremitas cuiuscūq̄ rei termi
nus est et hore terminat tēpora. Quidā ab hore hoc
est Apolline qui egyptiaca lingua sol dicit̄ quia solem
Iouis oculū dicit̄. Hora etiā inuētur dea dicta est.
Ennī. Te quirine pater venetorū horāq̄ quirini. Et
hora grece significat pulchritudinem. Unde horeos
adolefcens formosus.

Houla pe. cor. diminutiū hora parua. Hiero. Post

aliquā horulā inxta epigentā tēporis ad ecclesiā so
rores capanula vocet.

Horuncula aliud diminutiū. Idem ad Eusto. Post
aliquā horunculā in qua legendū est post cibum vel
orandū liceat volētibus paulisper quiete potius q̄
somno corpus resocillare.

Horariū hore spatū. Sue. in domi. Inter initia prin
cipat̄ quotidie secretū sibi horariū sumere solebat:
nec quicq̄ ampl⁹ q̄ muscas captare ac stilo faculo
cōfigere. Est et orariū sine b. de quo alibi.

Horologū: instrumentum quo hore designant: quod
olūm solariū dicebat: quoniam in sole tantū horarum
ratio cōspiceref. Sed excogitatū est: vt etiā sine sole
vel ipso sonitu denuncient hore. Apud antiquos em
erat concha hemicyclea lineis debita. p̄porzione di
stincta cui p̄elōgus er̄ gre aut ligno baculus soli op
positus supereminēbat: et eius vmbra in lineas inci
dens horas ostendebat: q̄q̄ et alia habuerunt p̄fici
horologia vasa gena aquis plena quantūq̄ in aliud
vas cecidisset aquarū cū ad distincta insp̄cissent si
gna: quid tēporis elapsū fuisset intelligebant easq̄
a perforati vasis similitudine clepsydras appellatū.
vt Pliniū. oratorē et Lor. Tacitū. sepe videam⁹ scri
bere tribus aut quattuor clepsydris dicēdi tempus
p̄sistū oratoribus fuisse. Et hec duo horologiorū
genera. Luce. lib. ii. de na. de. sic indicat. Aut cū solari
ū vel descriptū aut ex aqua cōtemplari intelligere
declarari horas arte nō casu aque salientes quādoq̄
ex viuo fonte: quādoq̄ ex vasis superne pendētibus
stultis deducte quo magis cohorrant: eo feruētius
prouolant in sublime.

Horoscopus penulti. cor. ab hore seu horeos et σκο
πεω p̄specto significat eā celi partē q̄ hore qualibet
ab inferiori hemispherio surgit ab oriente. Astrologi
ascendens appellant. Significat etiā instrumentum
quoddā ad horas ostendendas. Aug. lib. v. de ciui.
dei. Ac per hoc si tam celeriter alter post alterū naici
tur vt eadē pars horoscopi maneat: paria cetera que
ro que in nullis possunt geminis inueniri. Si aut̄ se
quētis tarditas horoscopi mutat partes diuersas
quero quos gemini habere nō possūt. Quādoq̄ do
adiectiū est et significat omne id in quo hore norant̄
Plī. Gasa horoscopi non vndiq̄ eidē sunt vsu trece
tis stadiis aut longissime etiā quingentis mutantib⁹
semet vmbis.

Horizon penul. produ. finitio vel terminatio dicitur.

Hā circulus est vel celi terminus quodā circo des
gnatus qui super terrā videtur quē sibi vnusculiusq̄
circumscribit aspectus. Lenti et octoginta stadia nō
excedit acies cōtra vidētis. Ubicūq̄ terrarū stereris
videris tibi quandā celi cōclusionē videre Horizon
tem vocauerunt. Fit autē ab horeos: qui est termin⁹
et finis contra tū istas vulgi parabolas est Proclus
Lycius Platonius: qui ita scribit ορι seu Δε εστι
κυκλος Διορι seu ημικυκλος τε φανερον και το
αφανες μερο του κοσμου και διχο του μεω
την ολην φαιρα του κοσμου αυ και κατω
dicit̄ ergo horizon circulus diuidēs hemispheriū su
perius ab hemispherio inferiori in cōtactu celi et terre
nostri visus nō autē horizon terminās q̄ grece nescy
unt qui sic loquunt̄.

Horia: nauis piscatoria. Plau. in Ru. Saluete horia
mari fluctuoso. Idē. Ven opa laborat et rete et ho
ria: huius diminutiū est Horiola.

Horida dicit̄ vacca pregnās. Hā que sterilis est Lau
ra appellatur. Ab horda hordicalia dicta sunt dies in
fastis q̄ tūc Hordē boues immolarent̄ receptiores.
Fozdus da. dum. dixerunt. Quid. Fozde ferens bos
est secundūq̄ dicta ferendo.

Horror: tremor. pp̄ue cū totum corpus vel frigore vel

pauore intremiscit. Col. lib. iij. Febres alig protinus incipiunt a calore: alig a frigore. Frigus voco vbi extreme partes membrorum inalgelcunt: horrorem vbi totum corpus intremiscit. Cirs. Sibi frigidus horroz mebra quatit. Plau. Quis hic horroz est? quid pauitas? Referit ena quoz ad totum aspectus. Apul. Quis cu asperisset horroze bois deterritus statim retrocessit. Quoz ad abominacione. Garro. Ita odium horroz eos ab incepto retrahit. Quoz ad veneracione. Luca. Arborib' suus horroz inest. Horriditas ipse horroz. Menius. Omnia mihi horriditati erant maxime. Horridus a. um. bispidus asper. Cirs. lib. iij. Et glacie riger horrida barba. Et horridus timendus. Idem Horridus in iaculis. Horridulus dimi. quo tremens significat. Persi. Scis comite horridulu trita donare lacerna. Hornifonus a. um. pe. cor. quod cu horroze sonat: siue quod horridu sonu habet. Horribilis formidabilis. Cice. Et qd dictu quoqz horribile videt viuencis sanguine haulto. Item. Teter deformis. Car. feda atqz horribili. Horrificus a. um. quod horrorem facit. Horreo hoies horru: horroz habeo proprie cu pili sete ve in animante eriguntur. Teru quando hoc ex frigore fit dicimus horre frigere. Iune. Et horren ti tunica no reddere seruo. Et quia frigus in corpore persepe a timore est: dicimus horre timere. Cirs. lib. iij. Georgi. Nec varios horret strepitus. Et horre est asperu esse: quonia corpora que horrent aspera reddunt. Idem. Tum late ferreus baltis horret ager. Col. lib. j. Sunt quedā loca q solstitiis minus calefunt: sed hyemis intolerabiliter horrent sicut thebas ferunt boeticas. Similiter horre est stupere/mirari. Idem lib. iij. Horredu ac dictu video mirabile monstru. Cstruist hoc vbu modo absolute. Terent. in eu. Totus horreo. Hodo cu dno. Lacta. lib. v. Cui em talia sacrificia no horreant. Hodo cu abito mediante ppositione: vt apud eundem lib. vj. Ma de mortis generib' horret animus recordari cu immaniu bestiaru vltra ipsam morte carnificina fuerit. Hodo cu abito sine ppositione. Hiero. Horrebāt sacco mēbra deformia. Hodo cu acro. Cirs. lib. iij. geoz. Nūqz custodib' illis nocturnu stabulis fure incurfulq lupoz. Aut impacatos a tergo horrebāt iberos. Quius verbi coposita sunt abhorreo erhorreo/inhorreo/et phorreo.

Horresco horridus fio: vt cum quis intrinsecus algorem seu tremorem in se citari z crescere sentit pauore stupore aut febre inualefcere z hmoi. Cirs. li. vj. Horrescit visu subito causatqz requirit. Passiue sumitur similiter Plau. in Ast. Horrescet fayo lena leges cu audiet. i. expauescet. Et horrescere contremiscere. Cirs. lib. iij. geoz. Tu legeres alte capiāz nantes: Lenibus horrescit febus. Aliquādo actiue capitur. Idem lib. iij. Ben. Nec tu mensarum motus horresce futuros. i. expauesce. Sic eius coposita obhorresco/erhorresco/inhorresco/et perhorresco: actiue z passiue sumunt.

Horreum ab horroze quasi horridum propter asperitatem aristarū: quonia pulca fruges in suis spicis cum aristas in granariis cōderent. Vel quonia in eminentiori parte ville siue domus esse debet: et oppositum septentrioni. Septentrio vero qui est frigidus facit horroz. Hinc horrea qz frigida esse debent siccā ne fruges putrescant. Car. ab horredū tractū existimat q antiqui farreum a farre dicebat: q in eo hordeum seruetur: sicut a grano granariū. Non solum autē horreū accipit pro loco ad custodia frugū: sed etiam rerū aliarū piosolarū sepositarū a quotidiano vtu vt

apud Apul. in meta. Demonstrat horreū vbi vespera sagaciter argentū copiosum recondi viderat. Et iuriscōsulci horrea frequēter vsurpāt. p repositōis mercū et rerū piosolarū. Horreū q simplex. et cum diph. dicit mel glistū ab horra.

Horrearius dicit qui est cultos vel exercito horrei. Hordeum ab horroze quonia licet calamus altior frumento qz hordeo sit: arista tū est modacio: hordeo. Vel dicit horredū ab ortendi celeritate q ante omnia frumenta sit aridū. Vel d: a noie fordas a. um. vt loco si fuerit aspiratio posita. Pisci tamen illi dixerūt horzus. a. um. cū h. cui' loco posteriores f. posuerūt atqz inde aspiratio mansit: vt sit horzū qsi fordeum id est grauidū z pregnans. Hinc hordea ceus a. um. qd ex materia hordei est: vt panis hordeaceus.

Hordearius a. um. quod ad hordeum spectat. Ande es hordearium veteres dicebant quod pro hordeo equiti dabatur.

Hordeacta dicta sunt ab antiquis sacra in quibus horstie horde. i. pregnantes immolabant.

Hordeia: genus piscis.

Horru: gen' saltationis armate apud lacedemonios: quod lycurgū inuenisse scribit Lucianus.

Horzus a. um. aspiratur vt differat ab arboze orno: vt q fiat ab eo quod est hoc z annus. Ande honā frugem dixerunt que hoc anno puenit. Acron vero horzum qd est vnius anni dicit: vt res hozna. i. annua vt noua. Et Hozia. Hoznā frugem appellat. Proper. lib. iij. Illa dies agnis cedem denūciat hoznis. i. anniculis. At porphirio hoznū dicit' anni expositū. An super illud hozatiū in Epo. Et hozna dulci vna promēs dolo: ait hozna vna dicit' dicit' anni. Montus vero ill' anni interpretatus est. Et inducit Luciliū lib. rrviii. ita scribens. Curum anno an hozno te abstuler? Hinc hozonū' pe. cor. sicut a diu dicitur. Caro. Hozonine nucez virides. Col. lib. iij. Plantas hoznotinas serobib' pedalis' factis ante Calendas Mar. dispositas habeas. Idem lib. rrvj. Pices pites palmites dicit' q de hoznotinis virgis enati in duro alligant. i. vnius anni.

Homo aduerbiū significat hoc anno.

Horsum sursum significat infra sursum. Terent. in hecy. Face trepidari sentio z cursari horsum sursum.

Horroz quasi ore persuadeo: et aspiratur ne frequenta tiuā ab Hozio putetur. Et differat a moneo: q moneamus aucoitate z consilio: hortamur rationibus et precibus etiā plerumqz blādiendo. Terent. Ego propterea te sedulo z moneo et horroz ne cuiusqz te mifereat. Hui' coposita sūt Adhorroz. Ter. in Heau. Syrus est apprehēdendus atqz adhortandus mihi Lohorroz. Lact. lib. v. Et antistites religionū cōno cent nos: ad contentione cobortent: ad suscipiendos cultus deoz plua deat. Dehorroz distuado. Terent. in Hoz. Hic debortat' est meine illā tibi darē. Et horroz valde horroz. Lact. lib. vij. Superst vt erborz temur ad suscipiendā cū vera religione sapientiā.

Hortus us. Vide infra in dictione Hortus.

Hortensius romanus rhetoz qui in foro romano causarum rer ob eloquentiā dicitus est: licet eius scripta infra famā fuerint. De quo Cice. in Bruto sic refert. Prīmū memoria tanta: quantā in viro cognouisse me arbitro: vt quz secū cōmētatus esset: ea sine feri pro verbis eisdem redoleret quibus cogitauisset. De quo etiam fertur q sedens olim rotum diem in actione omnes res venales z p retia z emptozes ordine suo recensit argentarijs recognofcentibus: ita vt in nullo falleret.

Hossimi penul. cor. dicit' sunt qui sine naribus nascunt' habentes tū foramina p naribus. Hi etiā simones appellantur: vt inquit Plin. lib. rj.

Hospes est ostium nostrum petes gene. cō. fm. Dicit. **Ho** spes tamē dicitur est q̄ ostium nostrum petat: vel q̄ ore id ē ostulo adueniens nos petat ac mutuo petat. **L**uca. **H**ospes in eternis audiuit curia tectis. **A**lij volunt esse generis omnis: nam neutrum plurale habet hospita: cum tamē hospitia dici debere: sicut diues diuitia. **Q**ui. li. cy. me. **H**ec hospita tecta crotonis. **D**icunt autē hospites amici diuersarū patriarū qui se mutuo recipiunt: cum alter in alterius patria pegrinus est. **Q**ui. **H**ospes ab hospite tur. **L**ic. **P**er dextrā istā quam hospes hospiti porrexit. **T**alisq; amicitia hospitalitas dicitur: siue hospitium. **L**ic. **F**uit mihi cum illo vetus hospitium. **E**t eorū domus quem gratis liberaliterq; veniunt hospiti patet hospitia dicitur. **I**dem. **E**t hac vita dicesco rāq; ex hospitio nō tanq; e domo. **Q**uapropter rēdes q̄ publice parat ad egenos recipiēdos hospitia r hospitalitas appellatur. **M**ā illa q̄ viatoribus peregrinisq; mercede patent: **L**apone diuersorū vocant. **H**inc appellamur locū in hospitale quo sine periculo nō venimus: aut moriamur. **S**unt tñ qui nec hospes nec ostiū aspirēt. **H**ospita r hospita neutro genere r numero plurali que facile suscipiunt. **H**ero. in **E**ro. **V**osulabit mulier a vicina sua r ab hospita vasa argentea. **T**erē. in **and**. **N**am illi mollesq; oppia de sunt nuptie p̄t huicse hospite cōsuetudine: **S**ic hospita terra dicitur in qua facile suscipimur. **E**t hospita equora: seu hospita flumina p̄ q̄ nauigari aut transiri p̄t. **S**tati^o li. iij. **e**be. **A**ccipies festisq; libes iterū hospita pandas flumina. **C**irgi. lib. iij. **P**auca tibi multos quo tutior hospita lustris equora. **S**erui^o. **H**ospita equora vicina. **N**ihil em nobis vicinius esse constat. **H**ospitale seu hospitium domus hospitii. **L**ui. libro. ij. **S**ibi benigne excepti diuisiq; in hospitia curatis vuleribus. **S**ignificat etiā hospitium amicitia r familiaritatem: quam hospes erga hospitem habet. **H**ospitalis p̄ liberali r facili ad suscipiendū hospites hospitio: ap̄rog ad feruendū hospitii. **H**ospitalitas ad lectiū qd est hospitio: siue qd ad hospitem pertinet. **L**ui. lib. i. **E**xcept^o benigne ad ignaris consilii cum post cenā in hospitale cubitū deducis esset. **E**t li. ij. **A**lij profecti domus nunciū hospitaliū beneficiū multos **R**ome hospitū vrbisq; charitas tenuit. **H**ospitalitas ip̄a facilitas r in recipiēdo benignitas. **H**ospitio: hospitarius amice in hospitium recipio: vt recipio. **ostium** inquit **T**ar. vocat qd ex vno facto olei reficitur. **F**actum dicunt qd vno tēpore cōficiunt: quem alij centum quadraginta aiunt esse modiorū. **H**ostio is. equaliter eo: procedo equo r vicem reddo. **P**lau. in **A**si. **Q**uin p̄mitto in qua hostire contra vt inueris. i. equa reddere. **Q**uādoq; cōp̄mo coherceo: dicitur ab hostia. **P**acu. **N**isi cohercero proteruitatem atq; hostiero ferocia. **Q**uādoq; offendo: cecido. **I**dem. **N**unc id mihi molestū est qd hostie volūtatem tuam. **H**uius cōpositū est **R**ebostio: qd est vicem refero: vt inquit **S**ellus. **H**ostimentū: equamentū: vt cum quis p̄ beneficio cōpensationē accipit. **P**lau. in **A**si. **P**ar pari datū hostimentum est: opera pro pecunia. **H**ostis cōmunis generis ab hostio is. qd est equo: cui in hostiū cōsueti soleat fieri quēdā equatio ordinum seu qd ex equa causa pugna adent. **Q**uādo apud antiquos hostis peregrinus dicebat: qd suis legibus viuens nobis equus videret. **N**ūc dicunt eū que tunc dicebāt per duellum: qui nobis: aut cui nos bellū publice decreuimus. **I**nimicus cum quo p̄uatas exercemus inimicitias. **H**ostile pe. p. qd est hostis. **C**irgi. **I**ndutosq; iubet trūcos hostilibus aranis. **H**inc hostiliter aduerbium qd

modum hostium. **H**osticus a. um. pe. cor. idē qd hostile. **L**oza. in **S**er. **H**ūc neq; dira venena nec hostic^o auferet ensis. **L**ol. in **p**sa. **Q**uē inferrū r ignes hosticis incurfōib^o vastas fruges largius tñ cōdidere q̄ nos quibus diuurna permittēte pace placare licuit rem rusticā. **H**osticus substantiū. nomen poete fuit. **H**osticapar pe. cor. qui hostes capit. **H**ostia ab hostis deducit: significatq; sacrificiū qd ab his fit qui in hostem pergunt ob victoriā. i. p̄ victis hostibus. **Q**uādo etiā lares hostiolos dixerunt qd hostes ab eis pellerent: hęc r victima dicit. **H**ero. **H**ostia dicitur qd per partes diuidit r sanguis circa altare effundit: r ipsa hostia foris cōburitur. **S**acrificiū dicitur vinū r oleū r mediū animal. **H**olocautū totū cōbustum. **E**t victima anteq; occidat. **F**est^o. **H**ostia sacrificiū qd iariibus immolabant: qd ab illis hostes arceri putabāt. **Q**ui. **H**ostibus a domitis hostia nomen habet. **I**n qua significatione etiā dicitur victima a deuictis hostib^o: vt apud eundē. **V**ictima qd dextra cecidit victrice vocat. **A**lij **H**ostia ab hostio serio deriuant. **P**lacidus grāmaticus ab hostimēto. i. equamento. **B**el. scribit hostia a quolibet sacerdote **V**ictimam eius qui vicerit manibus debere immolari. **H**ostia etiā ciuitas: de qua in dictione hostia. **E**t hostia nomen puelle quā a se amatam **P**roperius cynthia vocat. **H**ostia hostian^o. vide infra in dictione ostium. **H**ostiorū lignū equatorū: baculus cum quo modi^o et ceterē mēsurę equantur: r alio noie radius dicit.

H Ante D

Huber fm **A**pul. cū h ab uo pluo. **A**lij magis ab humeo. **L**oca est arida infecunda sunt: contra que humecta sunt feracia: r mulierū hubera si humore careant: carebunt r lacte. **G**eneris cōmunis vel omnis p̄ abundantia r secundo. **L**ato. lib. ij. **O**rig. **I**ta res huber fuit. **A**mbro. li. **H**era. **Q**uecūq; ex causa soli huberis sterilitate multat. **P**alladi^o. **P**ratia recētia stercoza p̄ficiat ad huber herbarū. **Q**ui^o cōtrariū est **I**nhuber. **B**el. **I**nhuberes r multę quidem macreę essent. **H**uber dō neutro genere māma est. **C**irgil. **S**inos alit hubere fēt. **E**t huber. p̄ secūdo fit hubertas / huberti r hubertie aduerbia. p̄ secūdo / copiofa. **H**ubero as. huberem r secūdū facio. **P**alla. lib. iij. **H**oc velut coitu sterile arbores huberant. **H**ubertus a um. abundās. **B**el. **S**ed ea ip̄a genera dicendi antiquis tradita ab homero sunt tria in trib^o. **D**agnificum in **A**lyse r hubertum. **S**ubtile in **M**elao r cohibitiū. **D**ixitum moderatūq; in **M**estore. **H**ui^o interiectio est dolētis / ironiā significans. **H**uic / datiu^o p̄nois monasyllabū est. vt: **H**uic coniung **S**ic^o erat. **Q**uāq; per digressim bisyllabū efficiat. **S**ta. lib. i. **e**be. **L**etus huic dno videas dare iura nepotes. **H**ululo as. pe. cor. p̄p̄iū est vocis / tum luporum / tum canum. **H**inc hulular^o. **H**ulula. penul. cor. auis budoni similis que a cātu suo nomen accipit. **H**umus / terra humefacta: a quo **H**umecus a. um. qd ex humo est. **N**ica humus qd humore continet: dicit non conueniant tempore. **H**umor ab humus fit: quia aque certis incluse sunt. **H**umidus a. em. pe. cor. qd extrinsec^o humore habet. **H**umeco es. humi humectū: madidus sum. **L**ol. libro iij. **T**erum est: opere difficilio: qd neq; humentē fodere possis qd sit glutinosa / nec nimius sicca: qd ultra modū perduratur. **A**ugu. libro. iij. de ciui. dei. **E**rat enim puluis humectus. **H**umefco / hurnid^o no. **C**irgi. lib. ij. **S**cor. **H**umefco